

ΔΝΙΜΟ ΚΑΚΟΥΡΓΙΟΔΙΚΕΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

ΣΥΝΘΕΣΗ: Λ. Καλογήρου, Π.Ε.Δ.

Στ. Σταύρου, Α.Ε.Δ.

Ε. Γεωργίου-Αντωνίου, Ε.Δ.

Αρ. Υπόθεσης: 284/17

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

v.

1. ΑΝΤΡΕΑ ΗΛΙΑΔΗ
2. ΓΙΑΝΝΗ ΚΥΠΡΗ
3. ΧΡΙΣΤΗ ΧΑΤΖΗΜΙΤΣΗ
4. ΝΙΚΟΛΑ ΚΑΡΥΔΑ
5. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΠΑΤΣΑΛΙΔΗ
6. ΕΛΙΖΑΣ ΛΕΙΒΑΔΙΩΤΟΥ
7. ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ

Κατηγορούμενοι

14 Δεκεμβρίου, 2018

Εμφανίσεις:

Για την Κατηγορούσα Αρχή : κ. Ν. Κέκκος με κα Καρπούζη

Για τον Κατηγορούμενο 1 : κ. Χρ. Τριανταφυλλίδης με κ. Σταύρου και κ. Μάνουλο

Για τους Κατηγορούμενους 2 & 3 : κ. Η. Στεφάνου

Για τον Κατηγορούμενο 4 : κ. Κ. Καλλής

Για την Κατηγορούμενη 5 : κ. Α. Μαρκίδης με κ. Ζ. Νικολαΐδη

Για την Κατηγορούμενη 6 : κ. Π. Πολυβίου με κα Στ. Πολυβίου και κ. Μ. Πική

Για την Κατηγορούμενη 7 : κ. Δ. Αραούζος

Κατηγορούμενοι παρόντες

ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

Μετά από κάποιες προσθαφαιρέσεις, παραμένουν στο κατηγορητήριο δεκαέξι κατηγορίες που στρέφονται από κοινού εναντίον και των επτά κατηγορουμένων της υπόθεσης. Τέσσερις για Πλαστογραφία και αντίστοιχες για Κυκλοφορία Πλαστού εγγράφου (κατηγορίες 2, 3, 6, 7, 14, 15, 16 και 17). Τρεις για Χειραγώγηση της αγοράς (κατηγορίες 19, 20 και 21). Τρεις για Ψευδείς λογαριασμούς (κατηγορίες 22, 23 και 24) και δύο για Συνωμοσία προς καταδολίευση (κατηγορίες 25 και 26).

Στο επίκεντρο όλων των κατηγοριών φαίνεται να είναι οι πράξεις και/ή παραλείψεις των κατηγορουμένων κατά τα έτη 2010 και 2011 που σχετιζόνταν άμεσα ή έμμεσα με ελληνικά ομόλογα που αποκτήθηκαν από την Τράπεζα Κύπρου. Τα ομόλογα αυτά, ως είναι παραδεκτό, αποτελούσαν περιουσιακό στοιχείο της εν λόγω τράπεζας, στην οποία, κατά τον ουσιώδη χρόνο, οι κατηγορούμενοι ήταν, είτε αξιωματούχοι είτε υψηλόβαθμοι λειτουργοί.

Πριν ξεκινήσει η ακροαματική διαδικασία, οι συνήγοροι κάποιων εκ των κατηγορουμένων, δήλωσαν ότι επιθυμούν να εγείρουν προδικαστικές ενστάσεις ή άλλα ζητήματα τα οποία επιθυμούν όπως επιλυθούν πριν αρχίσει η κυρίως δίκη. Ο ευπαιδευτος συνήγορος του κατηγορούμενου 1, κ.Τριανταφυλλίδης, δήλωσε αρχικά ότι επιθυμεί να εγείρει τρεις αυτοτελείς ενστάσεις. Πρώτον, θέμα κατάχρησης της δικαστικής διαδικασίας. Δεύτερον, θέμα καθυστέρησης στην έναρξη της υπόθεσης και τρίτον θέμα επιμόλυνσης της μαρτυρίας. Μετά από περίσκεψη και χρονολογική ιεράρχηση των ζητημάτων, ο κ.Τριανταφυλλίδης ξεκαθάρισε ότι η πρώτη του προδικαστική ένσταση θα αφορά ζήτημα κατάχρησης της δικαστικής διαδικασίας. Στην ενότητα αυτή ενέταξε και το ζήτημα της καθυστέρησης, χωρίς όμως να το εγκαταλείπει ως αυτοτελή λόγο ένστασης. Αντίθετα επιφυλάχθηκε να το

επαναφέρει, όπως και το θέμα της επιμόλυνσης της μαρτυρίας, σε κατοπινό και κατάλληλο στάδιο.

Για να μπορέσει το Δικαστήριο να αποφασίσει επί του εγειρόμενου ζητήματος κατάχρησης της δικαστικής διαδικασίας - χωρίς να χρειαστεί να προσκομιστεί μαρτυρία - ζητήθηκε από τους ευπαιδευτους συνηγόρους να συμφωνήσουν και να παραθέσουν ενώπιον του Δικαστηρίου ένα παραδεκτό πλαίσιο γεγονότων. Πράγματι όλοι οι συνήγοροι, με πνεύμα συνεργασίας και συναισθησης του υψηλού λειτουργήματος που υπηρετούν - χωρίς χρονοτριβή - συμφώνησαν το εξής πραγματικό πλαίσιο γεγονότων:

1. Οι Ανδρέας Ηλιάδης και Γιάννης Κυπρής ήτο μέχρι σήμερα κατηγορούμενοι σε δύο ποινικές υποθέσεις ενώπιον του Μόνιμου Κακουργιοδικείου Λευκωσίας.
2. Η πρώτη ήτο υπ' αριθμό 32370/14 και το Κατηγορητήριο εις αυτήν καταχωρήθηκε κατά ή περί τις 17/12/14. Αντίγραφο του Κατηγορητηρίου για τους περιορισμένους σκοπούς της ένστασης επισυνάπτεται (σημειώθηκε ως τεκμήριο 1 στη διαδικασία).
3. Την 14/12/17 ο Ανδρέας Ηλιάδης αθώθηκε από το Μόνιμο Κακουργιοδικείο Λευκωσίας σε τρεις κατηγορίες και καταδικάστηκε σε μια κατηγορία. Ο Γιάννης Κυπρή αθώθηκε σε όλες τις κατηγορίες. Στις 05/01/18 επιβλήθη στον Ανδρέα Ηλιάδη ποινή φυλάκισης 2.5 ετών, τελικά αθώθηκε και σε αυτήν την κατηγορία από το Ανώτατο Δικαστήριο κατόπιν της έφεσης υπ' αριθμό 2/2018 που καταχώρησε την 11/01/18 μετά που εξέτισε ποινή φυλάκισης 8.5 μηνών.
4. Η δεύτερη ήτο η υπ' αριθμό 17977/15 και το Κατηγορητήριο εις αυτήν καταχωρήθηκε κατά ή περί τις 25/09/15. Αντίγραφο του Κατηγορητηρίου για τους περιορισμένους σκοπούς της ένστασης επισυνάπτεται (σημειώθηκε ως τεκμήριο 2 στη διαδικασία).
5. Και οι δύο αθώθηκαν [απαλλάχθηκαν κατ' ακρίβεια] και σε αυτήν την υπόθεση από το Κακουργιοδικείο μετά από απόφαση ημερομηνίας 06/12/17 του Ανωτάτου Δικαστηρίου κατόπιν διαδικασίας του τύπου

- certiorari* στην αίτηση υπ' αριθμό 69/17.
6. Το Κατηγορητήριο εις την παρούσα υπόθεση καταχωρήθηκε την 27/01/17 και βρίσκεται στο φάκελο του Δικαστηρίου.
 7. Ο Γενικός Εισαγγελέας είχε στην κατοχή του την έκθεση των Alvarez & Marsal από τον Μάρτιο του 2013 όταν και του κοινοποιήθηκε επισήμως.
 8. Η Αστυνομία είχε επίσης στην κατοχή της την έκθεση των Alvarez & Marsal από τον Μάρτη του 2013. Επίσης είχε στην κατοχή της όλες τις καταθέσεις που λήφθηκαν εις τα πλαίσια της εσωτερικής έρευνας που διεξήγαγε ο Κ. Τσολάκης στην Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ καθώς και την προκαταρκτική έκθεση ημερομηνίας 24/02/14 και την τελική έκθεσή του ημερομηνίας 12/05/14 οι οποίες παραδόθηκαν από τον ίδιο σε πρωτότυπη μορφή στις 08/10/14. Την τελική έκθεση του κ. Τσολάκη ημερομηνίας 12/05/14 η Αστυνομία την πήρε στις 06/08/14 από τη Νομική Υπηρεσία χωρίς τα παραρτήματά της. Αυτά της δόθηκαν στις 22/08/14 από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου.
 9. Οι υποθέσεις υπ' αριθμό 32370/14 και 17977/15 όσο και η παρούσα σχετίζονται και απορρέουν από κατ' ισχυρισμό ενέργειες/παραλείψεις κατά την εργοδότηση του Ανδρέα Ηλιάδη και Γ. Κυπρή εις την Τράπεζα Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ.

Μετά την ενσωμάτωση του ζητήματος της καθυστέρησης στο ευρύτερο θέμα της κατάχρησης, συμφωνήθηκε όπως το πλαίσιο γεγονότων που είχε συμφωνηθεί για την καθυστέρηση, προστεθεί και συναποτελέσει το πλαίσιο γεγονότων για την κατάχρηση. Το επιπλέον αυτό πλαίσιο είναι το ακόλουθο:

1. Στις οικονομικές καταστάσεις της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ που δημοσιοποιήθηκαν στις 30/08/10 υπάρχει αναφορά για επαναταξινόμηση ομολόγων που έλαβε χώρα πριν τις 25/08/10.
2. Στους ετήσιους λογαριασμούς της Τράπεζας Κύπρου Δημόσια Εταιρεία Λτδ του 2010 οι οποίοι δημοσιοποιήθηκαν τον Φεβράρη του 2011 υπάρχει αναφορά σε επαναταξινόμηση ομολόγων που φαίνεται να έλαβε χώρα την 01/10/10.

3. Αναφορά για επαναταξινόμηση των ομολόγων αναφέρετο μεταξύ πολλών άλλων θεμάτων στην έκθεση των Alvarez & Marsal που λήφθηκε από την Αστυνομία και τη Νομική Υπηρεσία του Μάρτιο του 2013.
4. Η έκθεση των Alvarez & Marsal στάλθηκε από την Κεντρική Τράπεζα που έχει αναθέσει τη σχετική εργασία στην Alvarez & Marsal στον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας με συνοδευτική επιστολή του Μάρτιο του 2013 για τις όποιες δικές του ενέργειες και αποφάσεις.
5. Έναυσμα για την έναρξη της εσωτερικής έρευνας από τον Κ. Τσολάκη ήτο αναφορές εις την έκθεση των Alvarez & Marsal.
6. Η προκαταρκτική έκθεση Κ. Τσολάκη ετοιμάστηκε την 24/02/14 και η τελική του έκθεση ολοκληρώθηκε στις 12/05/14. Η έκθεση ημερομηνίας 12/05/14 στάλθηκε στον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας στις 23 Ιουλίου 2014 και παραδόθηκε στους ανακριτές ολοκληρωμένη στις 22/08/14 για μελέτη.
7. Την 08/10/14 παραδόθηκαν στην Αστυνομία από τον Κ. Τσολάκη η προκαταρκτική έκθεση 24/02/14 και η τελική έκθεση ημερομηνίας 12/05/14 μαζί με τα παραρτήματα και τις καταθέσεις που έλαβε εις τα πλαίσια της έρευνάς του.
8. Το Κατηγορητήριο στην παρούσα υπόθεση καταχωρήθηκε την 24/01/17. (Όλα τα πιο πάνω γεγονότα όταν δηλωθούν και τα δουν και οι συνάδελφοι μου είναι παραδεχτά γεγονότα αποκλειστικά και μόνο για τους σκοπούς των προδικαστικών ενστάσεων και όχι για τους σκοπούς της ουσίας της υπόθεσης τόσο όσον αφορά την Υπεράσπιση όσο όσον αφορά και την Κατηγορούσα Αρχή).
9. Τα ομόλογα αντικατοπτρίζονται, αποτελούν μέρος των περιουσιακών στοιχείων της τράπεζας.

Με βάση το πιο πάνω πλαίσιο γεγονότων, το Δικαστήριο θα προχωρήσει στην εξέταση του εγερθέντος ζητήματος κατάχρησης της δικαστικής διαδικασίας. Επισημαίνεται, ότι, το θέμα δεν αφορά μόνο τον κατηγορούμενο 1. Προβάλλεται και από τον ευπαιδευτο συνήγορο κ. Στεφάνου εκ μέρους του κατηγορούμενου 2. Ο κ. Στεφάνου υιοθέτησε την ένσταση και την επιχειρηματολογία του κ. Τριανταφυλλίδη και

προέβη και ο ίδιος σε κάποιες επιπλέον αναφορές και επισημάνσεις. Πρώτα όμως η επιχειρηματολογία του κ. Τριανταφυλλίδη.

Ο κ. Τριανταφυλλίδης λοιπόν με παραπομπή σε αποφάσεις (κυπριακές και αγγλικές) και έγκυρα νομικά συγγράμματα υποστήριξε με ιδιαίτερο ζήλο, ότι, υπάρχει κατάχρηση της δικαστικής διαδικασίας. Υπέβαλε μάλιστα ότι η κατάχρηση είναι κατάφορη και εξόφθαλμα αυτό που συντελείται σε βάρος του κατηγορούμενου 1 δεν είναι δίωξη αλλά καταδίωξη. Υποστήριξε ότι υπάρχει κοινό θεμέλιο γεγονότων με τις υποθέσεις 32370/14 και 17977/15 στις οποίες ο κατηγορούμενος 1, συγκαταλεγόταν στους κατηγορούμενους. Το κοινό θεμέλιο - το οποίο προσομοίωσε με το σπόρο ή τη ρίζα ενός φυτού - είναι τα ελληνικά ομόλογα. Η σχέση με την πρώτη υπόθεση, εξήγησε ο συνήγορος, είναι ότι στο κεφαλαιουχικό έλλειμα για το οποίο γίνεται λόγος σε κατηγορίες, περιλαμβάνονται τα εν λόγω ομόλογα. Είναι την αξία των ομολόγων που φέρονταν να μην ανακοίνωσαν στην υπόθεση αυτή, σημείωσε ο συνήγορος. Τη δεύτερη υπόθεση τη χαρακτήρισε «σιαμαία» με την παρούσα, υπό την έννοια ότι αφορούσε τη μη αποκάλυψη κατοχής αυτών των ομολόγων ενώ η παρούσα (στη γενικότητα της) αφορά τη χρονική στιγμή αποτίμησης της αξίας των ομολόγων.

Για το προαναφερθέν ζήτημα η Κατηγορούσα Αρχή έλαβε πληροφόρηση από την έκθεση της Alvarez & Marsal (σχετικό απόσπασμα κατατέθηκε σε κατοπινό στάδιο ως τεκμήριο 4) η οποία ήρθε στα χέρια της από το Μάρτιο του 2013. Η έκθεση αυτή ήταν το έναυσμα για την ετοιμασία της εσωτερικής έκθεσης Τσολάκη (η τελική έκθεση μαζί με τα παρατήματα αλλά χωρίς τις καταθέσεις που λήφθηκαν κατατέθηκε σε κατοπινό στάδιο ως τεκμήριο 3Α). Κατατέθηκε και η προκαταρκτική έκθεση ως τεκμήριο 3Β. Η τελική έκθεση βρισκόταν στα χέρια του Γενικού Εισαγγελέα και μετά της Αστυνομίας από τον Αύγουστο του 2014. Συνεπώς, συνέχισε ο συνήγορος, η Κατηγορούσα Αρχή θα έπρεπε

να συμπεριλάβει τις κατηγορίες της παρούσας υπόθεσης αν όχι στην πρώτη υπόθεση, σίγουρα στη δεύτερη. Στις δύο πρώτες υποθέσεις, ο κατηγορούμενος 1 τελικώς αθώωθηκε. Αν αθωωθεί και εδώ διερωτήθηκε ο συνήγορος, τι θα γίνει; Θα καταχωρηθούν κι άλλες υποθέσεις εναντίον του; Η καταχώρηση και τρίτης υπόθεσης εναντίον του, συνέχισε ο συνήγορος, επηρεάζει και το εν γένει δικαίωμα και δυνατότητα του να υπερασπιστεί αφού οι οικονομικοί πόροι ενός ιδιώτη – σε αντίθεση με την Κατηγορούσα Αρχή – δεν είναι ανεξάντλητοι.

Στη βάση των πιο πάνω, ζήτησε από το Δικαστήριο να ασκήσει τη διακριτική του ευχέρεια, τερματίζοντας τη δίωξη του κατηγορουμένου 1, λόγω κατάχρησης της δικαστικής διαδικασίας.

Όπως προαναφέραμε, ο κ. Στεφάνου υιοθέτησε την επιχειρηματολογία του κ. Τριανταφυλλίδη, επισημαίνοντας και αυτός ότι οι έρευνες ήταν σε γνώση της Νομικής Υπηρεσίας και των διωκτικών αρχών από το 2013 (Alvarez & Marsal) και 2014 (Τσολάκη) αντίστοιχα. Με την καταχώριση τρίτης κατά σειρά υπόθεσης - έχοντας την ίδια κοινή βάση - προκαλείται αδικία και καταπίεση στους κατηγορούμενους. Την αδικία και καταπίεση την συνάρτησε και με τον παράγοντα “καθυστέρηση”, επισημαίνοντας ότι γι’ αυτή, καμία εξήγηση δεν υπάρχει. Οι κατηγορούμενοι δεν έχουν καμία απολύτως ευθύνη για την καθυστέρηση αλλά επηρεάζονται στην υπεράσπιση τους. Τελικώς, αφού αναφέρθηκε και στο βάρος απόδειξης που είναι στους ώμους της Υπεράσπισης, ζήτησε και αυτός από το Δικαστήριο να αναστείλει τη διαδικασία, λόγω κατάχρησης.

Σημειώνουμε, ότι, δόθηκε ο λόγος και στους υπόλοιπους συνηγόρους Υπεράσπισης. Ο μόνος που θέλησε να προσθέσει κάτι ήταν ο εκ των ευπαιδευτών συνηγόρων της κατηγορούμενης 6, κ. Πολυβίου, ο οποίος ζήτησε από το Δικαστήριο – αν το κρίνει ορθό – στην απόφαση

που θα εκδώσει, όπως προβεί σε ειδική αναφορά στην ύπαρξη καθυστέρησης, παράγοντας, ο οποίος, θα τεθεί σε κατοπινό στάδιο από την κατηγορούμενη 6 στα πλαίσια δικών της προδικαστικών ενστάσεων. Με δεύτερη του τοποθέτηση, ο κ. Πολυβίου, διασαφήνισε, ότι η παρέμβαση του αποσκοπούσε στο να επιφυλάξει εκ μέρους της κατηγορούμενης 6, το δικαίωμα να εγείρει στο κατάλληλο στάδιο, τόσο θέμα κατάχρησης όσο και θέμα καθυστέρησης.

Στον αντίποδα τώρα, ο ευπαιδευτος συνήγορος της Κατηγορούσας Αρχής, κ. Κέκκος, εξέφρασε διαμετρικά αντίθετη θέση. Υποστήριξε ότι η Κατηγορούσα Αρχή δεν είχε ενώπιον της όλο το υλικό είτε από το 2013 είτε από το 2014. Οι δύο εκθέσεις – οι οποίες ήταν τεράστιες σε όγκο – αποτέλεσαν απλώς το έναυσμα για μελέτη, αξιολόγηση και έρευνα από την Αστυνομία. Μάλιστα, ο κ. Κέκκος, προσομοίωσε το θέμα με τις υποθέσεις «Ηλιος» και «Μαρί» όπου και εκεί, υπέδειξε, εκδόθηκαν κάποια πορίσματα και μετά ξεκίνησε η ποινική τους διερεύνηση. Το ίδιο συνέβη και εδώ. Η υπόθεση ήταν πολύπλοκη και το μαρτυρικό υλικό ογκώδες, υπέδειξε ο κ. Κέκκος και όταν καταχωρούνταν οι άλλες δύο υποθέσεις, η Αστυνομία – η οποία, ειρήσθω εν παρόδω – ασχολείτο με πολλές υποθέσεις της οικονομίας - δεν ήταν έτοιμη να καταλογίσει τα αδικήματα που καταλογίζονται τώρα στους κατηγορούμενους. Τα αδικήματα που καταλογίζονται τώρα στους κατηγορούμενους, αποκρυσταλλώθηκαν μετά την ολοκλήρωση της αστυνομικής έρευνας και καμία σχέση έχουν με τα αδικήματα των δύο προηγούμενων υποθέσεων. Επί του προκειμένου, επισήμανε ότι, στις προηγούμενες υποθέσεις, δεν υπάρχουν κατηγορίες είτε για συνωμοσία προς καταδολίευση για την επίδικη περίοδο, είτε για πλαστογραφία, είτε για κυκλοφορία πλαστού εγγράφου.

Στο πλαίσιο αυτό ο κ. Κέκκος εξέφρασε τη θέση ότι η Υπεράσπιση απέτυχε να αποδείξει στο επίπεδο που της αναλογεί ότι τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με αυτά των

προηγούμενων δύο. Τελικώς, κάλεσε το Δικαστήριο να απορρίψει την προδικαστική ένσταση και να προχωρήσει με την κυρίως δίκη.

Η εξουσία των Δικαστηρίων για περιστολή των καταχρηστικών διαδικασιών είναι καλά εδραιωμένη στο δικαϊκό μας σύστημα. Στην υπόθεση **Διευθυντής των Φυλακών v. Περέλλα** (1995) 1 A.A.Δ. 217 και σε πολλές μεταγενέστερες αποφάσεις, έχει επεξηγηθεί ότι η κατάχρηση της διαδικασίας μπορεί να προσλάβει διάφορες μορφές, για τούτο και η σύμφυτη εξουσία του Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί ανάλογα με τη μορφή της κατάχρησης (βλ. **Έλληνας v. Δημοκρατίας** (1989) 2 A.A.Δ. 149, **Ηλία (Αρ. 3)** (1995) 1 A.A.Δ. 786, **Ευάγγελος Εμπεδοκλή κ.α. (Αρ.3)** (2009) 1 A.A.Δ. 529 και **Σπύρος Σπύρου v. Βαρβάρας Ξενή** Ποιν. Έφ. 223/2014 ημερ. 11/11/2015). Το Δικαστήριο έχει υπέρτατο καθήκον να προωθεί τη δικαιοσύνη και να εμποδίζει την αδικία. Απ' αυτό το καθήκον εκπηγάξει η σύμφυτη εξουσία για ανακοπή της δίωξης και αναστολή της διαδικασίας σε περίπτωση κατάχρησης.

Στην υπόθεση **Εμπεδοκλή** (πιο πάνω), υποδείχθηκε πως,

«η κατάχρηση της διαδικασίας του Δικαστηρίου μπορεί να προσλάβει διάφορες μορφές και δεν υπάρχουν εκ προοιμίου συμπεριφορές που μπορούν να καταταχθούν ως καταχρηστικές. Το όλο ζήτημα εξετάζεται πάντοτε υπό το φως των συγκεκριμένων γεγονότων».

Στη **Σπύρου** (πιο πάνω) αφού υιοθετείται το πιο πάνω απόσπασμα της **Εμπεδοκλή**, γίνεται αναφορά στην υπόθεση **Hui Chi-Ming v. R.** (1992) 1 AC 34 P.C. Συγκεκριμένα αναφέρονται τα εξής:

*«Στη **Hui Chi-Ming v. R.**, η κατάχρηση της διαδικασίας καθορίστηκε ως “something so unfair and wrong that the court should not allow*

a prosecutor to proceed with what is in all other respects a regular proceeding”.»

Στην **Beckford** [1996] 1 Cr App R 94, 100 τονίστηκε ότι:

«the constitutional principle which underlies the jurisdiction to stay proceedings is that the courts have the power and the duty to protect the law by protecting its own purposes and functions».

Στην ίδια υπόθεση σημειώθηκε ότι η δικαιοδοσία για αναστολή μπορεί να ασκηθεί σε πολλές, διαφορετικές περιπτώσεις αλλά από τη νομολογία προκύπτουν δύο κύριες τάσεις. Η πρώτη είναι όταν το Δικαστήριο διαγνώσει ότι ο κατηγορούμενος δεν θα έχει δίκαιη δίκη και η δεύτερη όταν θα είναι άδικο για τον κατηγορούμενο να αντιμετωπίσει την επικείμενη δίκη. Η πρώτη τάση επικεντρώνεται περισσότερο στο διαδικαστικό μέρος της δίκης ενώ η δεύτερη εφαρμόζεται όταν ο κατηγορούμενος δεν θα έπρεπε να αχθεί καν ενώπιον του Δικαστηρίου (ακόμα και αν τα εκέγγυα για δίκαιη δίκη διασφαλίζονται) - βλ. επίσης **Maxwell** [2010] UKSC 48.

Η εξουσία για αναστολή, διακοπή ή απόρριψη δικαστικής διαδικασίας, λόγω κατάχρησης, είναι κατ' εξαίρεση δικαιοδοσία και ασκείται με φειδώ και μόνο στις περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται ότι η συνέχιση της θα προκαλέσει έκδηλη αδικία (βλ. **Έλληνας** και **Hui Chi-Ming** (ανωτέρω), **Walpole v. Partridge and Wilson** [1994] 1 All E.R. 385 και **Μεταφορές Γερόλεμος Ν. Γερολέμου Λτδ v. Αδελφοί Σ Πεκρήs (Γενικές Επιχειρήσεις) Λτδ** (2013) 2 Α.Α.Δ, 591). Το βάρος είναι στους ώμους της πλευράς που επικαλείται την κατάχρηση της δικαστικής διαδικασίας να αποδείξει, στο ισοζύγιο των πιθανοτήτων, ότι η περίπτωση είναι κατάλληλη για αναστολή της διαδικασίας (βλ. **Ex parte Badhan** [1991] 2 Q.B.78 και **Ex parte Thomas** [1992] Crim L.R.116). Ως γενική

αρχή, θα πρέπει να αποδείξει όχι μόνο ότι υπήρξε κατάχρηση αλλά και ότι επηρεάζεται δυσμενώς, συνεπεία αυτής (βλ. **Attorney Generals Reference (No.2 of 2001)** [2004] 2 A.C.72 HL). Το Δικαστήριο προτού προχωρήσει σε απόρριψη θα πρέπει να βεβαιώνεται ότι η περίπτωση είναι ξεκάθαρα καταχρηστικής φύσης (βλ. **Κοινοτικό Συμβούλιο Παλαιομετόχου v. Χριστοφίδης** Ποινική Εφ. 4/2014, ημερ.3.3.2016).

Είναι πολύ σημαντικό να τονισθεί ότι η σύμφυτη αυτή εξουσία του Δικαστηρίου δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως απευθείας μέσο πειθάρχησης είτε της Αστυνομίας είτε της Κατηγορούσας Αρχής (βλ. **Ex parte Belsham** (1992) 94 Cr.App R, 382, **Bennett v. Horseferry Road Magistrates Court and another** [1993] 3 All E.R 138,151 και **Ahmed** [2011] EWCA Crim 184). Μπορεί ωστόσο το Δικαστήριο να μην επιτρέψει στην Κατηγορούσα Αρχή να αποκτήσει αθέμιτο πλεονέκτημα, εδραζόμενο σε κατάχρηση εξουσίας, βρίσκοντας, ότι, τέτοια συμπεριφορά συνιστά κατάχρηση της δικαστικής διαδικασίας (βλ. **Belsham** ανωτέρω). Απώτερος σκοπός είναι η προστασία του κύρους και της υπόληψης του όλου συστήματος απονομής δικαιοσύνης (βλ. **Ahmed** (ανωτέρω) και **Warren v A-G for Jersey** [2012] 1 AC 22).

Προηγουμένως στην **DPP v Humphrys** [1977] AC 1, ο Lord Salmon (στη σελ. 46) ανέφερε ότι:

“a judge does not have ‘any power to refuse to allow a prosecution to proceed merely because he considers that, as a matter of policy, it ought not to have been brought. It is only if the prosecution amounts to an abuse of the process of the court and is oppressive and vexatious that the judge has the power to intervene.”

Στην προκειμένη περίπτωση το πρώτο ερώτημα που θα πρέπει να απαντηθεί είναι κατά πόσο οι τρεις υποθέσεις, οι δύο προηγηθείσες

(32370/14 και 17977/15) και η παρούσα, έχουν όντως την ίδια ή ουσιαστικά την ίδια βάση (same or substantially the same) ή όπως το έθεσε ο ευπαιδευτος συνήγορος του κατηγορούμενου 1, κοινό «σπόρο» ή «ρίζα». Αυτό δεν σημαίνει ότι οι κατηγορίες θα πρέπει να είναι είτε όμοιες είτε παρόμοιες. Δεν είναι η ταύτιση γεγονότων ή κατηγοριών που ενδιαφέρει αλλά ο κοινός παρονομαστής των κατηγοριών.

Τις κατηγορίες της παρούσας υπόθεσης τις έχουμε παραθέσει στην αρχή αυτής της απόφασης και δεν χρειάζεται να τις επαναλάβουμε. Εκείνο το οποίο επισημαίνουμε εδώ, είναι ότι αναμφίβολα η υπόθεση (στη γενικότητα της) αφορά τα ελληνικά ομόλογα της Τράπεζας Κύπρου και τις κατ' ισχυρισμό παράνομες πράξεις και/ή παραλείψεις των κατηγορουμένων σε σχέση με αυτά. Τα αδικήματα καλύπτουν τη χρονική περίοδο από 25/6/2010 μέχρι και το 12/2011.

Η πρώτη υπόθεση που καταχωρήθηκε στις 17/12/2014, εναντίον, μεταξύ άλλων, των εδώ κατηγορουμένων 1 και 2 περιλάμβανε στο κατηγορητήριο 6 κατηγορίες (τεκμήριο 1). Ο κατηγορούμενος 1 αντιμετώπιζε τέσσερις εξ αυτών (τις κατηγορίες 1, 2, 4 και 6) και ο κατηγορούμενος 2, δύο εξ αυτών (τις κατηγορίες 1 και 2). Σε καμία από τις κατηγορίες αυτές δεν γινόταν ρητή αναφορά σε ομόλογα. Υπήρχαν όμως κατηγορίες για συνωμοσία προς καταδολίευση που σύμφωνα με τις λεπτομέρειες συνίστατο στη μη ενημέρωση του κοινού αναφορικά με τη σημαντική αύξηση των κεφαλαιουχικών αναγκών της τράπεζας πέραν των 200εκ που είχε ανακοινωθεί (κατηγορία 1), για χειραγώγηση της αγοράς σε σχέση με το ίδιο θέμα (κατηγορία 2) και για χειραγώγηση της αγοράς σε σχέση με κεφαλαιουχικό έλλειμμα δια παραπλανητικών δηλώσεων (κατηγορία 4) και απόκρυψης ουσιαστών στοιχείων (κατηγορία 6). Όλες οι κατηγορίες αφορούσαν το έτος 2012.

Η υπόθεση δηλαδή περιστρέφεται γύρω από τις κεφαλαιουχικές ανάγκες και το κεφαλαιουχικό έλλειμμα της Τράπεζας Κύπρου κατά την επίδικη περίοδο. Ότι τα ομόλογα συναποτελούν μέρος των περιουσιακών στοιχείων (δηλαδή του κεφαλαίου) της τράπεζας, αποτελεί, υπενθυμίζουμε, παραδεκτό γεγονός. Απ' εκεί και πέρα για το ότι το κεφαλαιουχικό έλλειμμα και οι ανάγκες για τις οποίες γίνεται λόγος στις κατηγορίες αφορούν (και) τα ομόλογα, το διαπιστώνουμε ξεκάθαρα μέσα από την ίδια την απόφαση του κακουργιοδικείου ημερ.14.12.2017 - η οποία αποτελεί δημόσιο έγγραφο. Ο ευπαιδευτος συνήγορος της Κατηγορούσας Αρχής δεν φάνηκε να αμφισβητεί το γεγονός ότι τα ομόλογα βρίσκονταν στον πυρήνα της υπόθεσης αυτής. Επικεντρώθηκε σε άλλα ζητήματα η ένσταση του, με τα οποία θα ασχοληθούμε στη συνέχεια. Όχι όμως, ότι, η υπόθεση 32370/14 αφορούσε θέματα άσχετα με τα ελληνικά ομόλογα και/ή με τα όσα αρχικά αναδείχθηκαν μέσα από τις δύο εκθέσεις (τεκμήρια 4 και 3Α).

Η δεύτερη υπόθεση που καταχωρήθηκε στις 25/9/2015, εναντίον, μεταξύ άλλων, των εδώ κατηγορουμένων 1 και 2, περιλάμβανε στο κατηγορητήριο και πάλι 6 κατηγορίες (τεκμήριο 2). Οι κατηγορίες αυτές, με εξαίρεση τις δύο τελευταίες που αφορούσαν αδικήματα ψευδορκίας, κάλυπταν τη χρονική περίοδο από 14/1/2010 μέχρι 25/5/2010. Ο κατηγορούμενος 1 αντιμετώπιζε και τις έξι κατηγορίες ενώ ο κατηγορούμενος 2 αντιμετώπιζε δυο εξ αυτών (τις κατηγορίες 2 και 3). Οι πρώτες τέσσερις κατηγορίες της υπόθεσης αφορούσαν τη χειραγώγηση αγοράς που προέκυπτε κατ' ισχυρισμό από τη μη ανακοίνωση κατοχής ελληνικών ομολόγων διαφορετικής χρηματικής αξίας. Συνεπώς, ρητά και ξεκάθαρα και η υπόθεση αυτή περιστρεφόταν γύρω από το θέμα των ελληνικών ομολόγων.

Υπενθυμίζουμε ότι τελικώς οι κατηγορούμενοι 1 και 2 αθώθηκαν (απαλλάχθηκαν κατ' ακρίβεια στη 17977/15) και στις δύο προηγούμενες υποθέσεις.

Η απάντηση συνεπώς στο πρώτο ερώτημα είναι πως, ναι, οι τρεις υποθέσεις, έχουν την ίδια ή ουσιαστικά την ίδια βάση γεγονότων η οποία δεν είναι άλλη από τα ελληνικά ομόλογα. Δεν έχει σημασία η χρονική περίοδος, το κατά πόσο τα ομόλογα ήταν ίδια ή διαφορετικά, αν διαφέρει η ποσότητα και αν οι αποδιδόμενες στους κατηγορούμενους πράξεις και/ή παραλείψεις διαφέρουν από υπόθεση σε υπόθεση. Σημασία έχει ότι το θέμα των ελληνικών ομολόγων, στη γενικότητα του, αναδεικνύεται μέσα από τις εκθέσεις (τεκμήρια 4 και 3Α).

Το δεύτερο ερώτημα είναι πότε περιήλθε σε γνώση της Κατηγορούσας Αρχής αυτό το γεγονός. Ως προαναφέραμε, το θέμα των ελληνικών ομολόγων αναδεικνύεται - ξεκάθαρα θα λέγαμε - μέσα από τις δύο εκθέσεις (τεκμήρια 4 και 3Α). Υπενθυμίζουμε επί του προκειμένου ότι την πρώτη έκθεση της Alvarez and Marsal (τεκμήριο 4) την είχε στην κατοχή του ο Γενικός Εισαγγελέας από το Μάρτιο του 2013 και την συνακόλουθη τελική έκθεση Τσολάκη από τον Ιούλιο του 2014. Η τελική έκθεση Τσολάκη μαζί με τα παραρτήματα της (τεκμήριο 3Α) και τις καταθέσεις που έλαβε, παραδόθηκε στην Αστυνομία στις 8.10.2014.

Οι εκθέσεις αυτές, ειδικά η πρώτη της Alvarez & Marsal, προφανώς δεν επαρκούσαν για να καταχωρηθεί πάραυτα και χωρίς άλλο ποινική υπόθεση εναντίον των κατηγορουμένων 1 και 2. Ως το έθεσε ο κ. Κέκκος, αποτέλεσαν το έναυσμα για διεξοδική διερεύνηση μιας πολύπλοκης, πολυδιάστατης και σοβαρής υπόθεσης. Μέχρις εδώ κατανοούμε τη θέση του εκπροσώπου της Κατηγορούσας Αρχής. Εκείνο το οποίο δεν κατανοούμε είναι, γιατί, αφού ο κοινός παρονομαστής ήταν

εξ αρχής γνωστός, καταχωρήθηκε εσπευσμένα η πρώτη υπόθεση εναντίον των κατηγορουμένων χωρίς να ολοκληρωθούν οι αστυνομικές εξετάσεις;

Το προαναφερθέν ερώτημα γίνεται πολύ πιο βασανιστικό μετά την καταχώριση και της δεύτερης υπόθεσης. Πώς είναι δυνατό δηλαδή να καταχωρείται δεύτερη υπόθεση στις 25/9/2015, δύομιση χρόνια δηλαδή μετά την παραλαβή της έκθεσης Alvarez & Marsal, ένα χρόνο μετά την παραλαβή της έκθεσης Τσολάκη, πλήρως συμπληρωμένης με παρατήματα και καταθέσεις και 10 μήνες μετά την καταχώριση της πρώτης υπόθεσης και το θέμα να μην τελειώνει εκεί;

Αντίθετα να συνεχίζεται η διερεύνηση της υπόθεσης και μετά από ενάμιση χρόνο να καταχωρείται και τρίτη υπόθεση – η παρούσα – εναντίον των κατηγορουμένων 1 και 2, έχοντας πάντα τον ίδιο κοινό παρονομαστή, υπό την έννοια που τον έχουμε εξηγήσει ανωτέρω.

Ο ευπαίδευτος συνήγορος της Κατηγορούσας Αρχής στην αγόρευση του προσομοίασε το ζήτημα με τις υποθέσεις που αφορούσαν το αεροπορικό δυστύχημα της εταιρείας «Ήλιος» και την έκρηξη στη ναυτική βάση στο Μαρί. Και εκεί σημείωσε, εκδόθηκαν ογκώδη πορίσματα που αποτέλεσαν το έναυσμα για να αρχίσουν ποινικές ανακρίσεις. Η ειδοποιός διαφορά, φρονούμε, είναι ότι στις υποθέσεις εκείνες, στην κυπριακή επικράτεια τουλάχιστον, μια ενιαία ποινική υπόθεση καταχωρήθηκε και μια φορά άχθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου οι κατηγορούμενοι.

Δεν υποτιμούμε το εύρος ή την πολυπλοκότητα της όλης υπόθεσης ούτε και την ανάγκη για πλήρη διερεύνηση κάθε πτυχής της. Εξάλλου – στη γενικότητα της – η υπόθεση ήταν πολύ σοβαρή αφού είχε δυσμενέστατες επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου. Ομοίως δεν μεμφόμαστε τους εν γένει χειρισμούς της Αστυνομίας και πολύ

περισσότερο της Νομικής Υπηρεσίας. Όπως υποδείξαμε προηγουμένως δεν είναι αυτή η αποστολή του Δικαστηρίου. Η αποστολή και το καθήκον του Δικαστηρίου είναι η διασφάλιση του κύρους και της υπόληψης του συστήματος απονομής δικαιοσύνης στον τόπο μας.

Στην υπόθεση **Connelly v. DPP** [1964] AC 1254, αποφασίστηκε ότι, ως γενική αρχή, θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στο ίδιο κατηγορητήριο όλα τα αδικήματα τα οποία προκύπτουν από το ίδιο ή ουσιαστικά το ίδιο πλαίσιο γεγονότων. Το Δικαστήριο, σε περίπτωση καταχώρισης δεύτερου κατηγορητηρίου, οφείλει να αναστείλει τη διαδικασία αν διαπιστώσει ότι το αντικείμενο (subject matter) έπρεπε να συμπεριληφθεί στο πρώτο. Ο λόγος είναι διότι η δεύτερη υπόθεση είναι πλέον καταπιεστική (oppressive). Αν όμως υπάρχουν ειδικές περιστάσεις για την καταχώριση δεύτερου κατηγορητηρίου, το Δικαστήριο μπορεί να επιτρέψει τη συνέχιση της υπόθεσης (βλ. επίσης **Dwyer v. R** [2012] EWCA CRIM 10). Στην υπόθεση **R v. Beedie** [1997] 2 Cr App R 167, αποφασίστηκε ότι η αγωνία των συγγενών ή το δημόσιο συμφέρον δεν αποτελούν ειδικές περιστάσεις για την καταχώριση δεύτερης υπόθεσης. Σ' αυτό θα προσθέταμε ότι η πίεση συγγενών ή ακόμα μια πιο γενικευμένη κοινωνική κατακραυγή, δεν δικαιολογούν την εσπευσμένη καταχώριση μιας υπόθεσης ή τον κατακερματισμό της και τη διαδοχική προσαγωγή των ίδιων ανθρώπων σε ψυχοφθόρες διαδικασίες ενώπιον των Δικαστηρίων.

Στην εδώ περίπτωση δεν βρίσκουμε να υπάρχουν ειδικές περιστάσεις που να δικαιολογούσαν την καταχώριση δεύτερης υπόθεσης, πόσο μάλλον τρίτης, 2 και πλέον χρόνια μετά την καταχώριση της πρώτης και 7 χρόνια μετά τα όσα τους καταλογίζονται στο κατηγορητήριο. Το ότι η υπόθεση ήταν πολύπλοκη και έχρηζε διεξοδικής διερεύνησης δεν αποτελεί δικαιολογία. Όπως δεν αποτελεί δικαιολογία το ότι η Αστυνομία ασχολείτο με πολλές υποθέσεις της οικονομίας. Θα

έπρεπε, είτε να ολοκληρωνόταν νωρίτερα το όλο ανακριτικό έργο και οι κατηγορίες της παρούσας υπόθεσης να εντάσσονταν αν όχι στην πρώτη υπόθεση, τουλάχιστον στη δεύτερη, είτε, αν τούτο χρονικά δεν ήταν εφικτό, να εντάσσονταν όλες οι κατηγορίες, στα πλαίσια μιας μετέπειτα ενιαίας υπόθεσης, όπως την παρούσα. Επ' αυτού να επισημάνουμε και μια άλλη παραδοξότητα που προκύπτει από τις τρεις υποθέσεις. Στην πρώτη υπόθεση, που καταχωρήθηκε το 2014, καταλογίζονταν στους κατηγορούμενους αδικήματα που φέρονταν να διαπράχθηκαν το 2012. Στη δεύτερη υπόθεση, που καταχωρήθηκε το 2015, καταλογίζονταν στους κατηγορούμενους αδικήματα που φέρονταν να διαπράχθηκαν το 2010 και σε απροσδιόριστο χρόνο μετά το 2013 (κατηγορίες 5 και 6) και σε αυτή την υπόθεση, που καταχωρήθηκε το 2017, καταλογίζονται στους κατηγορούμενους αδικήματα που φέρονται να διαπράχθηκαν μεταξύ 2010-2011. Με άλλα λόγια, κινούμαστε αντίστροφα από πλευράς χρονικής συνάφειας κατηγοριών και χρονολογικής καταχώρησης υποθέσεων.

Όπως και να έχει, θεωρούμε ότι η παρούσα υπόθεση, περιλαμβάνοντας μέρος μόνο των όσων φέρονται να έπραξαν και να διέπραξαν οι κατηγορούμενοι 1 και 2 και λαμβάνοντας υπόψη τα όσα τους καταλογίστηκαν στις δυο προηγούμενες υποθέσεις, είναι καταχρηστική της δικαστικής διαδικασίας.

Αν χρειάζεται επιπλέον να καταδειχθεί δυσμενής επηρεασμός των κατηγορουμένων 1 και 2, απόρροια της κατάχρησης, σαφέστατα βρίσκουμε ότι καταδεικνύεται. Πρώτον, πρόκειται για τις διώξεις των κατηγορουμένων 1 και 2 ενώπιον τριών διαφορετικών κακουργιοδικείων σε τρία διαφορετικά έτη, το 2014, το 2015 και το 2017. Στο πλαίσιο αυτό έχει δίκαιο ο ευπαιδευτος συνήγορος του κατηγορούμενου 1, κ. Τριανταφυλλίδης υποδεικνύοντας ότι οι οικονομικές δυνατότητες ενός ιδιώτη να αντιμετωπίσει διαδοχικές ποινικές υποθέσεις αυτής της

εμβέλειας, δεν είναι ανεξάντλητες. Ούτε και οι φυσικές αντοχές, του οποιουδήποτε, θα προσθέταμε, είναι ανεξάντλητες. Δεύτερον, η αθώωση (απαλλαγή στη μια) του κατηγορουμένου 2 και στις δύο προηγηθείσες υποθέσεις και η εν τέλει αθώωση (απαλλαγή στη μια) και του κατηγορούμενου 1 αφού εξέτισε στην πρώτη υπόθεση – αδικώς ως αποφάνθηκε το εφετείο – ποινή φυλάκισης 8 ½ μηνών και τρίτο, η χρονική πλέον απομάκρυνση από τα επίδικα γεγονότα και τα όσα δυσμενή για την υπεράσπιση των κατηγορουμένων συνεπάγεται το γεγονός αυτό. Η συνάρτηση όλων αυτών των παραγόντων, καταδεικνύει, κατά την κρίση μας, το δυσμενή επηρεασμό των κατηγορουμένων συνεπεία της κατάχρησης.

Εν όψει όλων των πιο πάνω η διαδικασία εναντίον των κατηγορουμένων 1 και 2 διακόπτεται και οι κατηγορούμενοι αυτοί απαλλάσσονται από όλες τις κατηγορίες που αντιμετωπίζουν.

(Υπ.) Λ. Καλογήρου, Π.Ε.Δ.

(Υπ.) Στ. Σταύρου, Α.Ε.Δ.

(Υπ.) Ε. Γεωργίου-Αντωνίου, Ε.Δ.

Πιστόν Αντίγραφο

Πρωτοκολλητής